

Min demokratiska röst - en demokratipodd med nordiskt perspektiv

Avsnitt 5.

Min demokratiska röst

Miljö, migration och media

TRANSKRIBERING

Li Skarin: Ibland pratar man om de tre M:en som demokratins största utmaningar. M som i miljö, M som immigration och M som i media. Är demokratin verkligen tillräckligt rustad för att möta och lösa de här komplexa utmaningarna? Kan demokratiska processer lösa klimatkrisen? Vilka demokratiska verktyg finns att tillgå för att lösa svåra frågor som fattigdom, flyktingströmmar och segregation och gällande media? Åsikts- och yttrandefrihet är ju grundbultar i en demokrati. Men hur har förutsättningarna för det här förändrats i och med det förändrade medialandskape. Loke? Felicia? Är ni redo att kavla upp ärmarna och resonera kring de här tre M:en?

Felicia Prucha: Miljö,

Loke Johansson: Media,

Felicia Prucha: Migration.

Li Skarin: Kan inte ni presenter er? Berätta vilka ni är, Loke vill du börja?

Loke Johansson: Jag heter Loke Johansson, jag är 17 år gammal. Jag bor uppe i norra Sverige i kommunen Gällivare. Jag har andra året på gymnasiet, bygg och anläggning på skolan Välkommaskolan.

Felicia Prucha: Och jag heter Felicia Prucha, och är 18 år från Stockholm och går andra året på samhällsvetenskapliga linjen här.

Li Skarin: När det gäller de tre M:en. Vad tänker ni? Tror ni att vi som lever i de nordiska länderna tänker och agerar annorlunda än övriga världen i de här frågorna?

Felicia Prucha: Jag tycker att det är en svår fråga. Det är svårt att jämföra med andra länder så, men jag tänker absolut att vi har den både ekonomiska möjligheten och det välståndet att kunna tänka klimatsmart och kunna ha källsortering och bli vegetarianer, förnybara energin och sånt där. Vi har också många öppna medier, det är nyanserat. Vi har möjlighet att ta emot flyktingar och hjälpa dem och så där. Men det behöver inte bara vara att vi är mer generösa än alla andra, utan det är väl mycket att vi har den möjligheten, tänker jag.

Li Skarin: Det är en väldigt viktig synpunkt att det handlar väl också mycket om vad har man för förutsättningar. I dag så pratar vi om demokratins största utmaningar. Om de tre M:en, miljö, migration och media. Och på tal om utmaningar och hot mot demokratin så ger ju Säkerhetspolisen i Sverige, alltså Säpo, varje år ut en årsbok som ger en typ av nulägebild av hotet mot Sverige. Visste ni det att de gör det?

Felicia Prucha: Nej, faktiskt inte.

Li Skarin: Loke?

Loke Johansson: Nej.

Li Skarin: Säkerhetspolisen konstaterar i alla fall att Sverige är ett attraktivt mål för främmande makt och bedömer att underrättelsehotet kommer att fortsätta öka. Bland annat så riktar då främmande makt som man kallar det in sig mot både kommersiella mål i Sverige, militära mål, teknik, forskning och utveckling, och man hotade också människor som sökt sin fristad i Sverige. Man pratar om att främmande makt kommer att fortsätta att försöka påverka svenska politiska ställningstaganden. Ryssland, Kina och Iran är de länder som utgör det allvarligaste hotet, konstaterar Säpo. Och målet med hoten eller försöken att påverka Sverige och svensk demokrati, det kan vara att både försöka skapa instabilitet och att också stärka sitt eget lands status som stormakt. Sedan är ju alla de här aktiviteterna inte avsedda att kanske direkt skada Sverige, men att indirekt skada Sverige och det säger Säpo, det bidrar till att de här hoten blir lite mer komplexa att hantera. Vad tänker du Loke när du hör om det här?

Loke Johansson: Jag blir jätteförvånad. Det blir som en käftsmäll nästan. Jag vet inte riktigt vad jag ska säga, blev ordlös av att få lyssna på det du sa. Jag har aldrig tänkt på att det ens kan bli aktuellt eller att det kan hända sånt.

Felicia Prucha: Men jag tycker också att det låter jätteobehagligt. Ännu ett exempel på hur mycket man tar för givet och att man sällan tänker på att någonting sådant skulle kunna hända i ett sådant säkert demokratiskt samhälle som Sverige. Så det blir verkligen ett wake up call.

Li Skarin: Det här med att ta för givet och att det finns någonting att värna.

Felicia Prucha: Verkligen.

Li Skarin: Förutom när ni hör om det här, har ni varit med om eller upplevt någon form av sådan känsla eller hotfullhet eller när ni påminns om det.

Felicia Prucha: Ja alltså det var väl terrorattacken i Stockholm som var riktigt obehaglig när man insåg, när det var ett sådant våld på det sättet som man aldrig upplevt förut. Då var det verkligen oj, vi kanske också är sårbara. Det här kan hända oss också. Det händer inte bara på nyheterna, så det var kanske en sådan sak.

Nyheter: Vi har i dag blivit utsatta för en fruktansvärd attack i hjärtat av vår huvudstad. En lastbil körde klockan 14:53 in på Drottninggatan i Stockholm och vidare in i Åhléns varuhusbyggnad. Vi vet att fyra personer är döda, många fler är skadade och ett helt land är samlat i sorg, vrede och beslutsamhet.

Li Skarin: Poddserien Min demokratiska röst är ju en serie med Nordenfokus och till vår hjälp att reda ut och diskutera frågor så har vi förutom våra två unga nordbor, Felicia och Loke, även tre experter och en av experterna är Peter Stadius som är professor i Nordenstudier och direktör för Centrum för Nordenstudier vid universitetet i Helsingfors. Peter, jag funderar lite grann kring den här frågan, alltså demokratier som system funkar ju oftast inom en nationell gräns. Och det som är första frågan, behöver en demokrati ha en gräns?

Peter Stadius: Ja, om du tänker att det borde nå ut utanför nationella gränser, så det är en väldigt komplicerad fråga för att just nu lever i en tid där de riktigt tunga politiska besluten görs av dem som leder nationalstater, och de får sitt mandat genom val av medborgarna i en nationalstat. Och då är deras uppgift att driva nationalstatens sak på sätt och vis. Det är klart att till exempel i frågan om miljöproblem så de känner ju till gränser.

Li Skarin: Vet du om de nordiska länderna har samverkat historiskt sett och gjort gemensamma satsningar på en större internationell arena för att flytta sina positioner gemensamt, till exempel inom FN eller EU sammanhang eller i andra liknande sammanhang. Historiskt sett?

Peter Stadius: Historiskt sett så har ju Norden också nog en ganska betydande historia om att samverka. Det började redan på sent 1800-talet inom EU inom småstadspolitik, internationell rätt och sedan i Nationernas förbund och sedan efter andra världskriget i Förenta nationerna, där man börjar tala om ett nordiskt block. Och då tycker man ju att vi inom Norden, inom nordiskt samarbete och de nordiska regeringarna har ganska enkelt kunnat ta tag i detta. Men just nu, lever vi nog i en tid tyvärr kan man kanske säga där det nationella tänket håller på att ta överhanden. Och samtidigt är det ju så att i en sådan här mer realistisk politisk tradition, så är politikens uppgift att arbeta för det egna landets bästa. Men just när det kommer till exempel miljöproblem så är frågan, är det tillräckligt? Och vi har våra internationella organ som Förenta Nationerna. Men det kanske är nog tyvärr så att de är ganska tandlösa ibland när de riktigt stora aktörerna kommer in och börjar sätta agendan. Men frågan är då hur de nordiska länderna ska kunna samverka och jag tror att här finns möjligheter och man säger ju mycket i festtal, men vad man gör är sedan en annan sak.

Li Skarin: Kan man se att det funnits inom föreningslivet, i dag så gör vi en poddserie som är ett initiativ av Föreningen Norden till exempel, kan man samarbeta mer utan att vara på så hög nivå som den statliga regeringsnivå i föreningsliv, genom organisationens kultur och så vidare.

Peter Stadius: Absolut. Det som kanske verkar så självklart för oss. Men att medborgare i olika i olika nordiska länder samarbetar och är bekanta med varandra, har utbyte, det är ju liksom en fredsfråga. En annan sak just när det gäller föreningarna Norden och andra medborgarföreningar är att skapa opinion,

sätta press på toppolitikerna. Om majoriteten av befolkningen vill någonting brukar toppolitikerna så att säga styra ditåt. På den här medborgarplanen så att skapa opinion, och där finns ju historia, till exempel föreningarna Norden har ju under olika tider påverkat politiken. Just att skapa nog mera nordiskt samarbete mellan de nordiska länderna och till exempel passfrihet, kring att samordna social lagstiftning och sådana saker. Och där finns ju, just med tanke på att det ska bli lättare att röra sig över en nordisk gräns, flytta, till exempel skattuppgifter, och varför inte få rösträtt i riksdagsvalet. Alla sådana här saker och om det är någonting som många människor omfattar så då kan man lobba för det. Det ser jätterisigt och pessimistiskt ut när det gäller miljöfrågorna. Men samtidigt vet man aldrig vad det kommer i framtiden. Fem-tio år så kan det plötsligt vara någonting nytt som dyker upp. Man ska aldrig tappa hoppet.

Li Skarin: Det låter bra. Tack Peter Stadius, professor i Nordenstudier och direktör för Centrum för Nordenstudier vid universitetet i Helsingfors. Jag tänkte ni skulle få presentera er lite. Vilka sitter mer i den här härliga panelen för poddserien Min demokratiska röst. Felicia ska du börja?

Felicia Prucha: Jag heter då Felicia Prucha och jag är en 18-årig tjej som är född och uppvuxen i Stockholm. Jag går gymnasiet här, andra året på samhällsvetenskapliga linjen.

Li Skarin: Och Loke. Vem är du?

Loke Johansson: Jag heter Loke Johansson, är en 17-årig pojke. Bor uppe i norra delen av landet i en kommun som heter Gällivare. Jag går andra året på bygg och anläggning på gymnasiekolan i Gällivare, Välkommaskola. På fritiden så håller jag på med hästar och lite djur och natur.

Felicia Prucha: På min skola så är nästan alltid att vi utgår från ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt perspektiv, i nästan allt vi gör, och jag tänker att de här tre M:en kan ingå i dem ganska bra.

Li Skarin: Kan man säga att det finns någon av de här tre frågorna som är ett ännu större hot mot demokratierna? Om vi pratar om att det här demokratis utmaningar, de här tre M:en.

Felicia Prucha: Jag tänker att det skiljer sig mycket från var man lever i världen också. Det är svårt att ha en demokrati utan media om den inte fungerar. Sveriges största problem kanske inte är media just nu, utan snarare miljön och migrationen. Så det är nog en svår fråga att svara på.

Li Skarin: Det är ju väldigt tur att vi har experterna med oss som ska stötta oss i de här svåra frågorna. Miljö, migration och media som demokratis stora utmaningar. Det är alltså samtalsämne i dag i vår poddserie Min demokratiska röst, den här

serien som ges ut av Föreningen Norden. Här pratar vi om demokratifrågor utifrån ett nordiskt perspektiv, och vi försöker fördjupa oss i ämnen som är viktiga för unga i dag. Vi försöker reda ut var det demokratiska arbetet, samtalet och engagemanget finns i dag. Unga engagerar sig inte lika mycket i partipolitik som tidigare, men det betyder ju inte att det saknas ett engagemang. Däremot så är det kanske lite mer enskilda intresse, frågor som lockar unga i dag. Vi har bett personer att höra av sig med sina mest brännande tankar och sina personliga erfarenheter och synpunkter när det gäller demokratifrågan. Vilka är hoten mot demokratin? Hur kan demokratin utvecklas? Det är några av frågorna som vi skickat ut.

Extern fråga: Jag heter Oscar och går på Anna Whitlocks Gymnasium. Jag hade tänkt börja presentera min synpunkt med ett citat på engelska som jag kommer tolka och parallellt översätta till svenska. "It is a notorious fact that the morality of society as a whole is in inverse ratio to its size." Man skulle kunna konceptualisera detta genom att föreställa sig en gammaldags våg, där den ena sidan representerar antalet individer i ett samhälle och den andra dess moralvärdering. Om antalet människor går upp, går moralen ner och vice versa. "For the greater the aggregation of individuals, the more the individual factors are blotted out, and with them morality, which rests entirely on the moral sense of the individual and the freedom necessary for this." Vad som menas här är att extremt svårt, om inte omöjligt, att skapa en universell moral. Moral baseras helt på individens upplevda känsla av moral, och denna förmåga förminskas i ett stort samhälle, eftersom utan frihet kan man inte upptäcka sin egna moral. "Hence, every man is, in a certain sense, unconsciously a worse man when he is in society than when acting alone; for he is carried by society and to that extent relieved of his individual responsibility." För att förstå detta kan man göra ett tankeexperiment. Tänk dig en person som växer upp i ett samhälle där hen imiterar allt hen ser. Hae tänker sig att hen har en god uppfattning om rätt och fel och lever ett gott liv. Men om den kollektiva moralnormen i detta samhälle börjar degenerera kommer det inte märkas förrän en individ tar på sig eget ansvar och tänker ut nya värderingar om rätt och fel som fungerar bättre än de befintliga. Därmed har individen blivit mer moralisk än den som blint följer normen. Det är dessa individer som behövs för att samhället ska utvecklas och för att vi ska bli mer moraliska. Citatet jag hänvisar till är skrivet av den schweiziska psykologen Carl Jung. Vad kan vi dra för slutsatser om demokratins framtid utifrån dessa idéer? Min magkänsla är att om vi vill behålla ett någorlunda folkstyrt samhälle så måste den politiska diskussionen bli mer jordnära. Politiker måste diskutera vad de personligen anser vara rätt och fel, men samtidigt måste det till största grad hålla känslor utanför diskussionen. Politisk debatt ska vara ett krig mellan idéer och inget annat. Ett krig där filosofi och förnuft är våra vapen. Detta är såklart bara min egen åsikt, så jag uppmanar alla andra som lyssnar på detta att grubbla över denna fråga själv. Hur kan vi enas om rätt och fel i ett samhälle som är så stort som vårt? Jag heter Oscar och går på Anna Whitlocks gymnasium.

Sofia Näsström: Jag tror att ideologier handlar om konflikter, om framtiden kan man säga, om vilka idéer som ska styra framtiden, och det är en sak. Polarisering, det är något mycket farligare. Det är när vi då ställer vän mot fiende det vill säga det blir så allvarligt. Man kan säga att demokrati också är att vi respekterar olikheter och skillnaden är vad vi vill. Det är inte farligt. Så vi måste skilja, tänker jag, på konflikt, och här har vi ideologier som handlar om det. Och polarisering som handlar om något helt annat. Vi möts inte. Vi tycker illa om varandra. Vi kanske till och med bli fiender.

Li Skarin: Sofia Näsström är en av våra experter i vår poddserie Min demokratiska röst. Sofia är professor i statsvetenskap vid Uppsala universitet och har tänkt och skrivit mycket om demokrati frågor, senast i boken "Demokrati. En liten bok om en stor sak." Välkommen till oss i studion i dag, Sofia.

Sofia Näsström: Tackar.

Li Skarin: Jag tänker på det här med svåra tre utmaningarna mot demokratin. Vi pratar om miljö, migration och media som demokratins stora utmaningar. Kan en demokratisk process lösa till exempel miljöfrågan?

Sofia Näsström: Det tror jag att den kan, men den kanske måste förändras. För i dag är det så där att vi kanske går och röstar. Och så väljer vi politiker som är i den nationella riksdagen. Då kanske vi bryr oss just om sådana här globala frågor, miljö eller migration. Men våra politiker, de är ju bakbundna. De kan ju inte alltid leverera till oss vad vi vill ha, och då kan ju politikerföraktet öka, eller hur? De löser inte problemen, eller till och med kan man tycka att demokratin är svag. Så jag tror att för att vi ska kunna lösa de här frågorna så måste vi ha någon form av internationellt samarbete mellan länder. Vi måste engagera oss mycket mer globalt och få till avtal mellan länder.

Li Skarin: Men för att det är så svårt och stort är det därav det kommer en uppgivenhet många gånger att, vad kan jag göra? Man tar det ner till det individuella ansvaret. Vi har pratat om källsortering och allt man kan ta till sig för jag känner att jag måste åtminstone göra det här, men sedan finns en uppgivenhet kring de jättestora, svåra frågorna som man inte ser att man kan lösa ens genom att gå rösta.

Sofia Näsström: Visst är det så, och just att vi tänker oss att vi ska konsumera oss ur det, att var och en av oss, och det är ju jättebra att vi gör det, genom att vi källsorterar, vi köper inte vatten på flaska och allt det här, vi tänker rätt. Men det kan kännas en oerhörd börda, för vi förstår att det där lilla leder ingenting. Men då är det så fint, för att vi har ju faktiskt stater. Och stater, demokratiska stater har också tvångsmässigt. Vi kan ju använda den. Det är ju inte Oscar eller jag eller du som släpper ut det mesta, utan det är ofta företag. Så att här handlar det om en omställning och att rikta så att säga kritiken mot rätt håll också. Men visst kan vi

känna oss uppgivna, vi kan till och med få för oss att vi kan tänka att demokratin klarar inte det här. Vi kanske behöver en miljödictator som bara fixar det här. Fyra år väljer vi den här diktatorn och så får han då jobba på. Problemet med det är ju att då förlorar vi insyn. Utan en diktator kommer ju inte låta oss få veta vad som har hänt till exempel. Jag tror att det här talet om att man nästan vill att man ska bara gå in och göra det är uttryck för just den här frustrationen. Det händer ingenting.

Li Skarin: När man pratar om migration som en av demokratin stora utmaningar. Hur tänker man då? Varför är migrationen en utmaning mot demokratin?

Sofia Näsström: Migration är en utmaning i den meningen att det skapar rädsla i dag, i många länder. Att ökad migration kanske undergräver välfärden och så vidare, och då måste vi komma ihåg att det är samma sak här. Vi lever i en global värld. I dag finns det människor som måste fly från sitt hem och om de inte släpps in någon annanstans, därför att vi har regler här, då hamnar de i ett limbo. Så problemet i dag kan man säga är det här systemet i världen där alla suveräna stater bestämmer själva miljöfrågan, migrationsfrågan och då hamnar problem så att säga i mitten och löses inte. Och det är ett hot mot demokratin, för vi uppfattar då inte att demokratin kan lösa det här. För att lösa de här globala problemen så måste vi problematisera varje enskilt lands rätt att själva bara bestämma det här. Och extra viktigt vad gäller migration är människor som kallas illegala. Fast de aldrig har gjort något illegalt i hela sitt liv. Utan de bara flyr från krig, till exempel. Om vi har regler här som säger att de inte får komma in här, vart ska de ta vägen? Det finns ingenstans på jorden att ta vägen, vart ska de ta vägen?

Li Skarin: När jag var liten, vilket andra ett tag sen, så hade man en ganska stor tilltro till FN. Förenta Nationerna var ett starkt viktigt internationellt organ, en organisation som hade makt och pondus. Det känns som att det inte riktigt är så i dag. Vad tror du att det beror på att man har tappat sin legitimitet eller sin styrka?

Sofia Näsström: Vi ser en slags åternationalisering av politiken, det vill säga att länder ofta vänder sig tillbaka till sin egen nation igen. Brexit, till exempel, när Storbritannien gick ut EU. Och det här kan vara en reaktion mot globalisering och att det är så stora problem. Men vi kan ju inte lösa det på något annat sätt. Jag tror ju om vi tittar på pandemin, miljöfrågan och så vidare, att det här är en period bara där vi snart, alltså FN kommer få mycket mera pondus framöver. Därför att det finns inget annat sätt. Vi lever i en kosmopolitisk vardag. Jag har banan i magen. Den kommer från ett annat land. Vi lever i en social media som är global, så alla våra liv är så att säga så förbundna med varandra på jorden, så att det här är, man brukar prata om någon slags backlash, en kortsiktig tanke att vi kan lösa det genom att man dras tillbaka varje land till sig. Så att vore jag ungdom idag skulle jag engagera mig i den globala politiken, för det kommer dit sen.

Li Skarin: Just när det gäller miljö, migration och media, det är så stora frågor som

är världsomspännande, kan demokratiska processer lösa de här frågorna? Vad behövs det för typ av samarbete för att det ska hända någonting i världen?

Felicia Prucha: Jag tror att det är både och, att det krävs demokratiska processer utanför Sverige. Framför allt visar Parisavtalet, och EU och FN, allt vad det är, det är väldigt viktigt för att vi måste samarbeta med varandra för att det är allas jord. Det spelar ingen roll i slutändan vad vi sitter här och gör i Sverige om inte alla är med oss eller många med oss i alla fall. Men jag tror också att det är på en individnivå är, vad vi människor väljer att konsumera. Vad vi lär oss för någonting, vad vi har för kunskaper. Den har också stor makt, framför allt på miljöfrågan.

Li Skarin: Det finns ju väldigt många gånger intressen som går emot varandra. När vi pratar om att vi behöver digitalisera samhället. Vi pratar om att vi måste köra miljöbilar eller elbilar, öppna gruvor, för där finns mineraler så att vi kan göra sådana här mobiltelefoner och datorer och så vidare. Det finns ju många konflikter där mellan olika intressen, och Sverige vill ju vara en föregångsland i det här. Och samtidigt du representerar den samiska minoriteten som har då renar i de här områden där det finns mycket skog som man vill använda, och det finns gruv eller mineraltillgångar som man vill använda. Kan du förstå den här konflikten?

Loke Johansson: Ja, det skulle jag säga. Man får alltid tänka på den positiva och negativa sidan. Visst, att man kan anpassa sig, till exempel gruvarbetet, de kan anpassa sig till renbetesmarker om de bara inte kör över renbetesmarker så att de värnar renbetesmarker och olika fritidsaktiviteter. Bara man har respekt för varandra så kommer det att gå framåt.

Li Skarin: Det låter hoppfullt Loke. Cecilia Arensmeier är universitetslektor och bor i Frövi utanför Örebro. Cecilia forskar främst om ungdomars värderingar och kunskaper om demokrati och samhälle, och utbildningspolitik forskar hon kring. Hon har undervisat främst i samhällskunskap på lärarutbildningen och hon handleder också uppsatser i statskunskap. Cecilia, on är en av våra experter här i Min demokratiska röst. Vi pratar om demokratins framtida utmaningar och många gånger så pratar man om de tre M:en, miljö, migration och media. Det kommer verkligen vara utmaningar för demokratin för att det är frågor som man kanske inte kan lösa inom en nationalstat eller inom ett lands gränser, utan de är gränsöverskridande utmaningar. Och där kan man prata om hur kan vi samarbeta i Norden för att åstadkomma någonting? Vi ärganska små länder med små befolkningar, om man jämför med övriga världen och så vidare. Norden, är det begrepp som man diskuterar i skolan i dag?

Cecilia Arensmeier: Det har nog en ganska liten roll, skulle jag nog säga faktiskt. Det är snarare ett snäpp upp globala frågor. FN har en mycket större plats. Det är min bedömning. Nu är jag inte överallt hela tiden, men där jag befinner mig, de kontexter jag känner till bäst så skulle jag nog inte säga att det är en särskilt framträdande aspekt.

Li Skarin: Vad är det första du tänker på när du hör Norden? Vad betyder Norden begreppet för dig?

Cecilia Arensmeier: Oj, den var svår.

Li Skarin: En känsla, en tanke.

Cecilia Arensmeier: Jag skulle nästan säga att den här pandemin, det har varit lite sådär vardag i det begreppet. Att det är en sådan här sak som man inte riktigt har varit medveten om, att den är ganska given. Att det är så oproblematiskt, ja, här har vi kommit långt i att samexistera och samverka och samarbeta. Vi visar aldrig pass så vi rör oss och så där. Och pandemin har lite grann ställt det där lite på sin spets, för här har det tagit ett kliv tillbaka, tänker jag, och en viss misstänksamhet och ifrågasättande av varandra har dykt upp. Då blir man någonstans medveten om vad man har uppfattat som det normala här möjligen. Annars jag inte tänkt särskilt mycket på den frågan faktiskt.

Li Skarin: Vi har kanske tagit precis lite för givet det nordiska samarbetet, att de nordiska länder är väldigt tajta, och helt plötsligt så uppfattar man: men vad olika det blev, eller vad olika vi är eller hur vi förhåller oss olika. Och gränserna stängs och i gränsland så har det varit väldigt uppenbart att nu är det inte lika längre så att man bara åker över till grannen att låna ägg.

Cecilia Arensmeier: Precis. Men det är väl att frågan har synliggjort att man inte har tänkt särskilt mycket på den.

Li Skarin: Kan du som jobbar inom utbildningsväsendet känna att det är viktigt att vi backar tillbaka till ursprunget och går tillbaka till ett ord eller ett begrepp och borrar i det historiskt för att förstå?

Cecilia Arensmeier: Absolut. Demokrati är ju i alla fall i vår del av världen och vid den här tidpunkten ett ganska positivt laddat begrepp som man öser gärna in den i alla möjliga typer av sammanhang, eftersom det har en positiv prägel. Så att det tycker jag är en jätteviktig fråga, att gå tillbaka till att plocka bort en del saker som har lastats på demokratibegreppet och fundera över vad är dess kärna. Och ska man göra det så kokar det ner i väldigt hög grad till att demokrati är i grunden en ordning för att fatta beslut som man kan använda i alla möjliga olika sammanhang i större och mindre. Och hela grundtanken här är att man betraktar alla som lika mycket värda. Det är en jämlikhetstanke i grunden, att alla har samma värde och alla har också en slags förmåga eller man tilltror sig förmåga att framföra sina intressen. Därav en person, en röst i beslutskontexten. Men denna jämlikhetsidé är den allra mest centrala i i demokratintanken och utan den så är det väldigt svårt att tänka sig upprätthålla hela demokratiidén. Och det är både en styrka och en svaghet att den vilar egentligen på en övertygelse. Börjar den övertygelsen fallera då står systemet på bräcklig grund. Samtidigt kan de

här övertygelser och uppfattningar av det slaget vara väldigt, väldigt starka och gedigna.

Li Skarin: Tack Cecilia Arensmeier, en av våra experter här i poddserien Min demokratiska röst. Det här var det sista och femte avsnittet i serien Min demokratiska röst, en serie som ges ut av Föreningen Norden med finansiering från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. Och till varje avsnitt så följer ett diskussionsunderlag som alla som lyssnar är välkomna att använda sig av och det underlaget finns att hitta på Föreningen Nordens hemsida. Jag vill tacka för mig. Jag heter Li Skarin. Stort tack till mina eminenta medhjälpare här i studion.

Felicia Prucha: Tack för att vi fick vara med! Jag heter Felicia Prucha.

Loke Johansson: Och jag heter Loke Johansson.